

Varme om **vinteren**

Aktivitetshæfte

Vi i Naturskolen

Varme om vinteren

- opgavehæfte til 0. klasserne
i Varde Kommune

Navn:

DIN Skoletjeneste

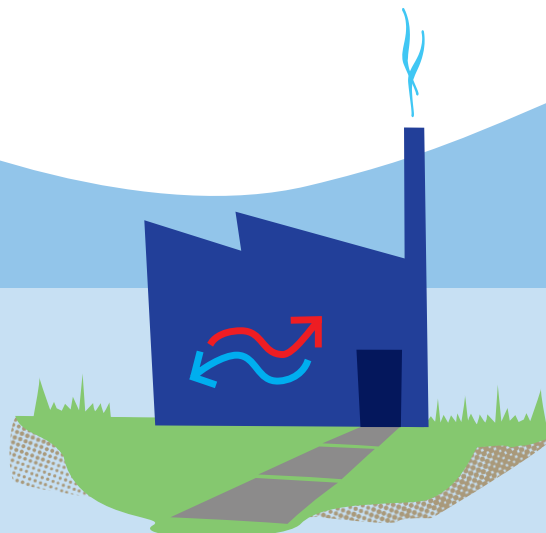

Vi i Naturskolen

Hvor kommer varmen fra hjemme hos dig?

Lad dine forældre hjælpe dig på vej.

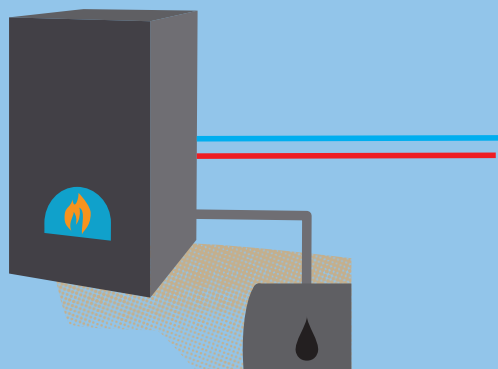
Fjernvarme

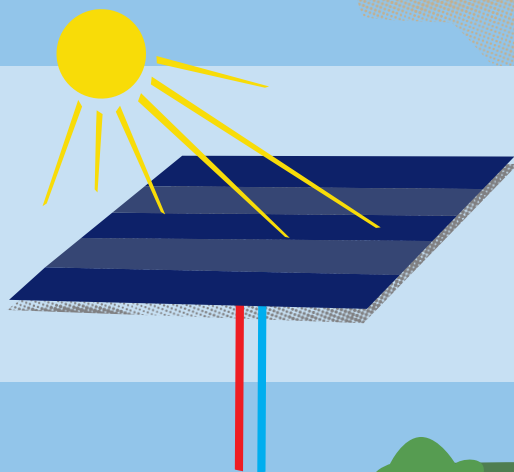
Sæt kryds

☐

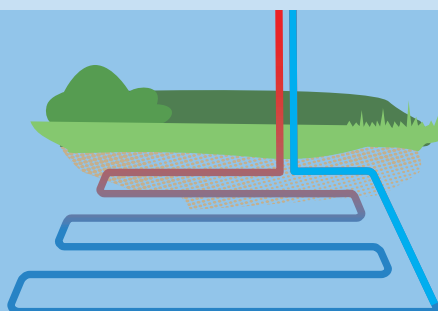
Fyr

☐

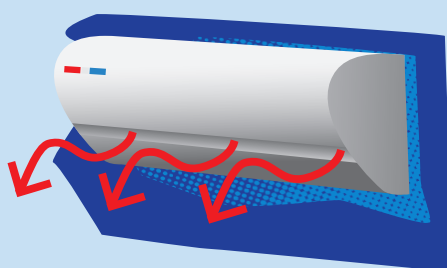
Solvarme

☐

Jordvarme

☐

Varmepumpe

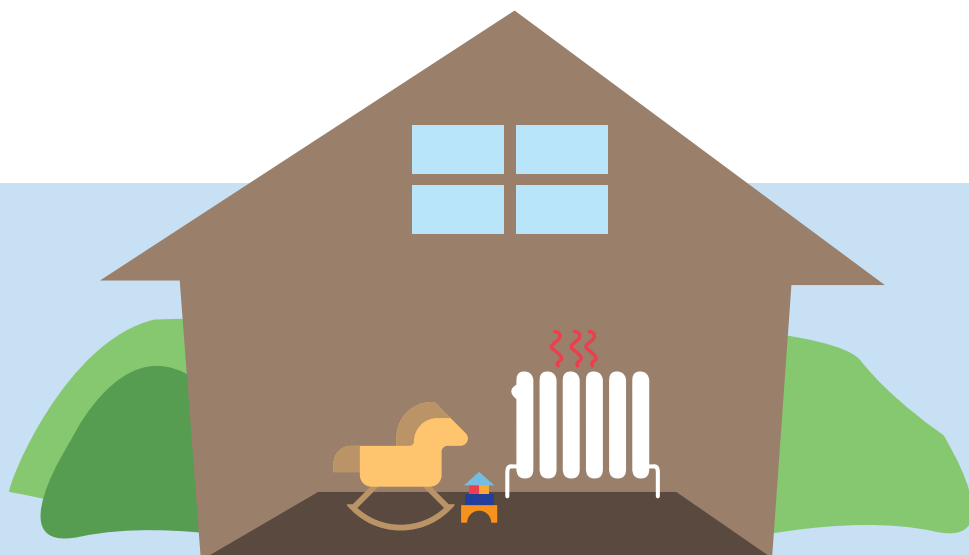
☐

Hvilke varmekilder har I indenfor?

Find dem og tæl.

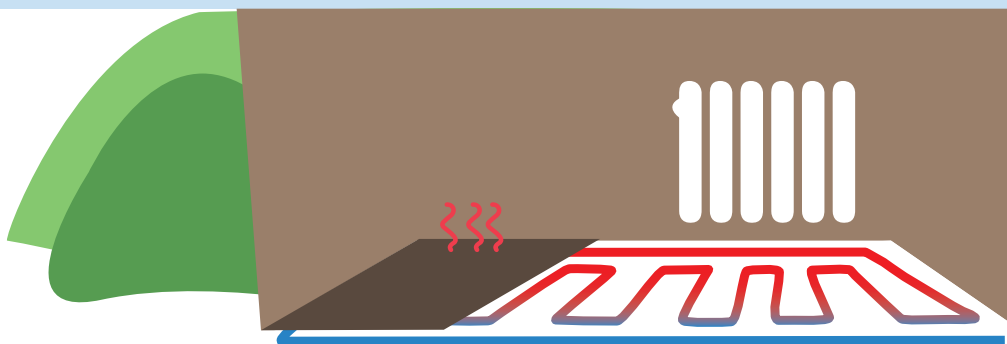
Radiator

Antal: _____

Gulvvarme

Antal: _____

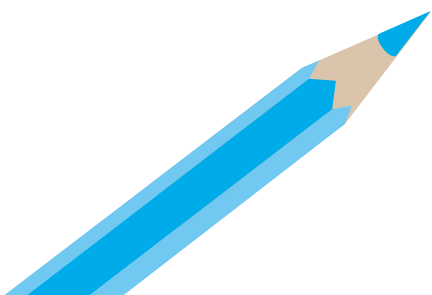
Brændeovn

Antal: _____

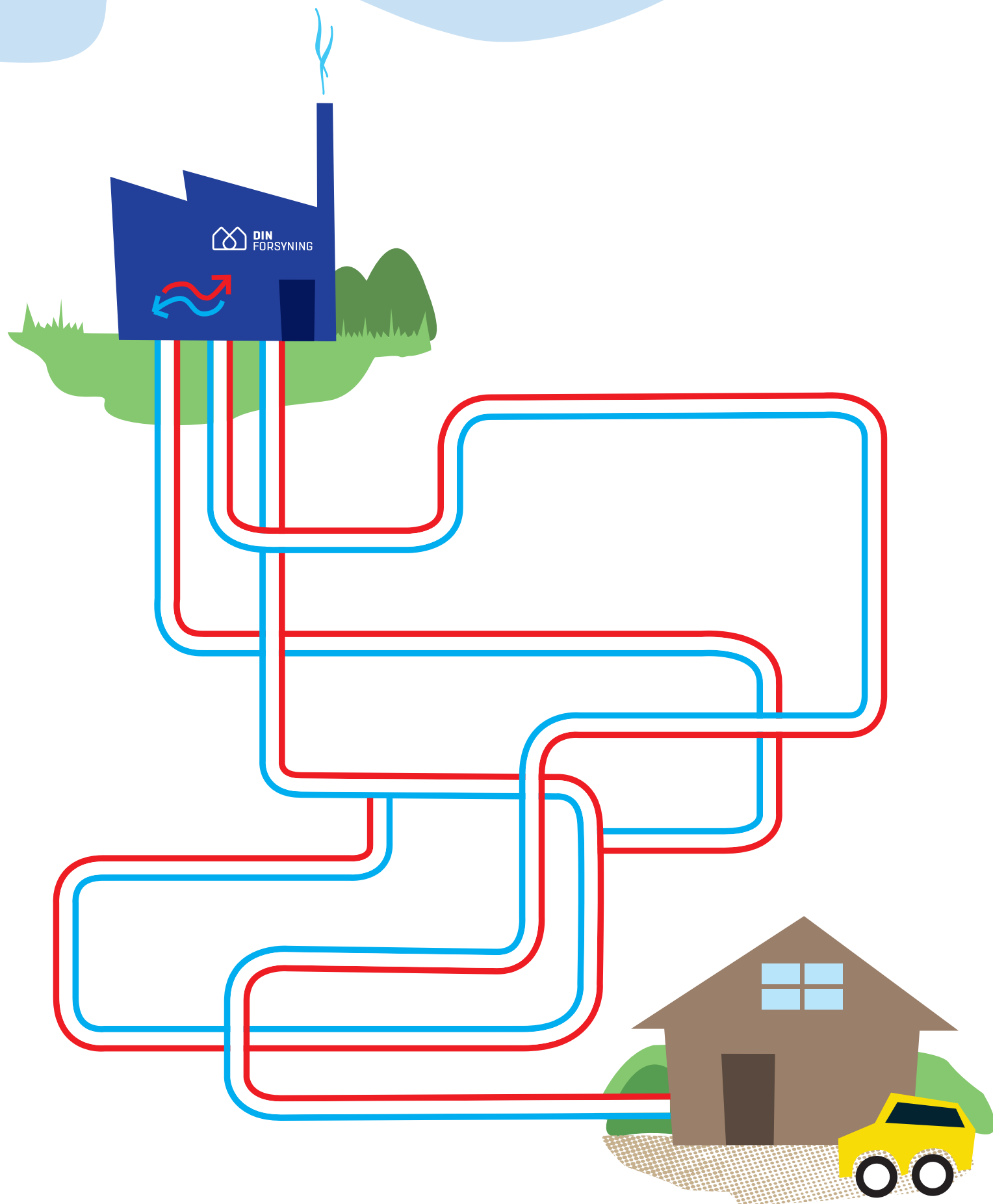

Andet (tegn selv...)

Antal: _____

Find varmens vej fra varmeværk til hus.

Lærervejledning til intro-opgave:

Læs eventyret "Den lille pige med svovlstikkerne" af H.C. Andersen højt for klassen. I kan vælge at arbejde med eventyret på forskellige måder. Her er et par forslag:

Tegn eventyret

Man kan vælge at lade eleverne udtrykke sig gennem farveblyanten, mens de får læst eventyret højt. Snak med eleverne om, hvordan man egentlig tegner vinter - Hvordan ser kulde ud? Hvordan føles det på kroppen? Osv.

Hvad betyder ordene?

I teksten er forskellige navne-, udsagns- og tillægsord markeret med fed skrift. Tal med eleverne om ordenes betydning. Saml evt. ordene i en fælles brainstorm på tavlen - Kan I komme på flere ord, der har med kulde og vinter at gøre?

Se animationsfilmen på Youtube

Filmen, der varer syv minutter, er en god, visuel fortolkning af H.C. Andersens eventyr, uden at fortælle historien med talt sprog. Lyt til flammernes knitren og den iskolde, susende vind - Det er næsten, som at være der selv.

https://www.youtube.com/watch?v=p1_KJaXsFus

Den lille pige med svovlstikkerne

Det var så grueligt **koldt**; det **sneede** og det begyndte at blive **mørk aften**; det var også den sidste aften i året, **nytårsaften**. I denne **kulde** og i dette **mørke** gik på gaden en lille, fattig pige med **bart** hoved og **nøgne** fødder; ja hun havde jo rigtignok haft **tøfler** på, da hun kom hjemme fra; men hvad kunne det hjælpe! det var meget store tøfler, hendes moder havde sidst brugt dem, så store var de, og dem tabte den lille, da hun skyndte sig over gaden, idet to vogne fór så grueligt stærkt forbi; den ene tøffel var ikke at finde og den anden løb en dreng med; han sagde, at den kunne han bruge til vugge, når han selv fik børn.

Dér gik nu den lille pige på de nøgne små fødder, der var **røde** og **blå** af kulde; i et gam-melt forklæde holdt hun en mængde **svovlstikker** og ét bundt gik hun med i hånden; ingen havde den hele dag købt af hende; ingen havde givet hende en lille **skilling**; **sulten** og **for-frossen** gik hun og så så **forkuet** ud, den lille **stakkel**! **Snefnuggene** faldt i hendes lange gule hår, der krøllede så smukt om nakken, men den stads tænkte hun rigtignok ikke på. Ud fra alle vinduer skinnede **lysene** og så lugtede der i gaden så dejligt af gåsesteg; det var jo nytårsaften, ja det tænkte hun på.

Henne i en krog mellem to huse, det ene gik lidt mere frem i gaden end det andet, der satte hun sig og **krøb** sammen; de små ben havde hun trukket op under sig, men hun **frøs** endnu mere og hjem turde hun ikke gå, hun havde jo ingen svovlstikker solgt, ikke

fået en eneste skilling, hendes fader ville slå hende og koldt var der også hjemme, de havde kun taget lige over dem og der peb **vinden** ind, skønt der var stoppet **strå og klude** i de største sprækker. Hendes små hænder var næsten ganske **døde af kulde**. Ak! en lille svovlstik kunne gøre godt. Turde hun bare trække én ud af bundtet, stryge den mod væggen og **varme fingrene**. Hun trak én ud, "ritsch!" hvor sprudede den, hvor **brændte** den! det var en varm, klar **lue**, ligesom et lille **lys**, da hun holdt hånden om den; det var et underligt lys! Den lille pige syntes hun sad foran en stor **jernkakkelovn** med blanke messingkugler og messingtromle; ilden brændte så velsignet, **varmede** så godt! nej, hvad var det! - Den lille strakte allerede fødderne ud for også at varme disse, — da slukkedes flammen, **kakkel-ovnen** forsvandt, - hun sad med en lille stump af den **udbrændte** svovlstik i hånden.

En ny blev strøget, den brændte, den lyste, og hvor **skinnet** faldt på muren, blev denne gennemsigtig, som et flor; hun så lige ind i **stuen**, hvor bordet stod dækket med en skin-nende hvid dug, med fint porcelæn, og dejligt dampede den stegte gås, fyldt med svesker og æbler! og hvad der endnu var prægtigere, gåsen sprang fra fadet, vraltede hen af gul-vet med gaffel og kniv i ryggen; lige hen til den fattige pige kom den; da slukkedes svovl-stikken og der var kun den tykke, **kolde** mur at se.

Hun tændte en ny. Da sad hun under det dejligste juletræ; det var endnu større og mere pyntet, end det hun gennem glas døren havde set hos den rige købmand, nu sidste jul; tusinde lys brændte på de grønne grene og brogede billeder, som de der pynter butiksvin-duerne, så ned til hende.

Den lille strakte begge hænder i vejret - da slukkedes svovlstik-ken; de mange julelys gik højere og højere, hun så de var nu de klare stjerner, én af dem faldt og gjorde en lang ildstribе på himlen.

"Nu dør der én!" sagde den lille, for gamle mormor, som var den eneste, der havde været god mod hende, men nu var død, havde sagt: Når en stjerne falder, går der en sjæl op til Gud.

Hun strøg igen mod muren en svovlstik, den lyste rundt om, og i **glansen** stod den gamle mormor, så klar, så skinnende, så mild og velsignet.

"Mormor!" råbte den lille, "Oh tag mig med! jeg ved, du er borte, når svovlstikken går ud; borte ligesom den varme kakkelovn, den dejlige gåsesteg og det store velsignede jule-træ!" - og hun strøg i hast den hele rest svovlstikker, der var i bundtet, hun ville ret holde på mormor; og svovlstikkerne lyste med en sådan glans, at det var klarere end ved den lyse dag. Mormor havde aldrig før været så smuk, så stor; hun løftede den lille pige op på sin arm, og de fløj i glans og glæde, så højt, så højt; og der var ingen kulde, ingen **hunger**, ingen angst, - de var hos Gud!

Men i krogen ved huset sad i den kolde **morgenstund** den lille pige med **røde kinder**, med smil om munden - død, **frosset ihjel** den sidste aften i det gamle år. Nytårs-morgen gik op over det lille lig, der sad med svovlstikkerne, hvoraf et **knippe** var næsten brændt. Hun har villet **varme sig!** sagde man; ingen vidste, hvad smukt hun havde set, i hvilken glans hun med gamle mormor var gået ind til nytårs glæde!

Hold varmen i vinter-skoven

Der er koldt i skoven om vinteren. Tag godt med tøj på.

Her er 9 råd, der varmer:

- Se på vejret, før du går hjemme-fra.
- Tag flere tynde lag tøj på.
- Hold dig tør.
- Husk hue, vanter og hals-tør-klæde.
- Uld varmer godt, og det føles ikke vådt.
- Brug tøj og støvler med plads i.
- Bevæg dig.
- Spis og drik.
- Lav bål (hvis du har fået lov).

vidste du:

at kogler er vigtig føde for dyr om vinteren?

Du kan se, hvilket dyr der har spist koglen.

mus

egern

spætte

Dyr i skoven

Her er en sommer-skov.
Her er mange dyr.
Hvilke dyr kender du?

Her er en vinter-skov.
Her er ikke så mange dyr.
Hvor er de henne?
Hvordan holder de varmen?

Lygtefest for solhvervet

I gamle dage var vinteren den mørke tid. Man havde hverken belysning eller varme, slet ikke i det omfang, vi kender i dag. Overtro dominerede, og man kunne frygte, at solen og lyset aldrig vendte tilbage igen. Julen var allerede for et årtusinde siden en stor begivenhed pga. lysets tilbagekomst. Årets korteste dag er den 21. december. Med en lygtefest fejredes, at lyset atter vendte tilbage.

Hold jeres egen lygtefest

Lad klassen holde sin helt egen lygtefest, inspireret af traditionen fra gamle dage. Alle elever skal starte med at lave deres egen mælkekartonslanterne. På google ligger der masser af inspiration til, hvordan man kan kreere sin lanterne.

Materialer: tomme, rengjorte mælkekartoner, saks, blyant, lineal, ståltråd, evt. maling/farvet papir og andet materiale til dekorerings, fyrfadslys (evt. batteridrevne).

Overrask skolens andre klasser med et optog, eller inviter forældrene på lanternefest om eftermiddagen, når solen er gået ned. I kan også gå en tur udenfor om morgenen, når solen endnu ikke er stået op.

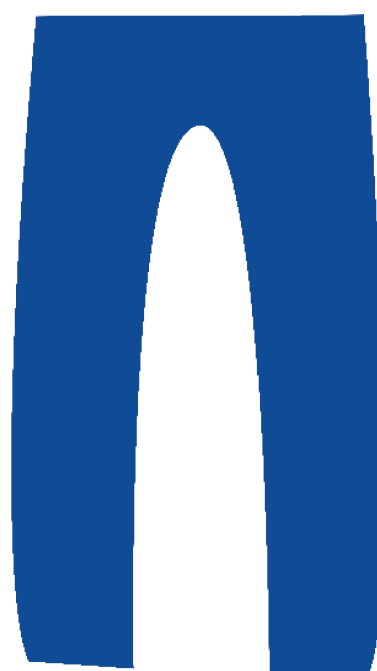
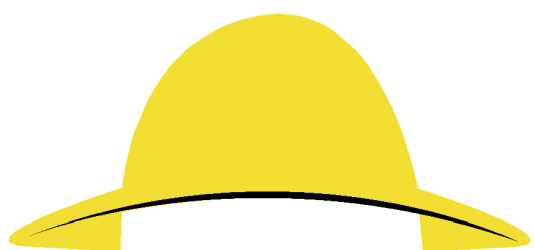
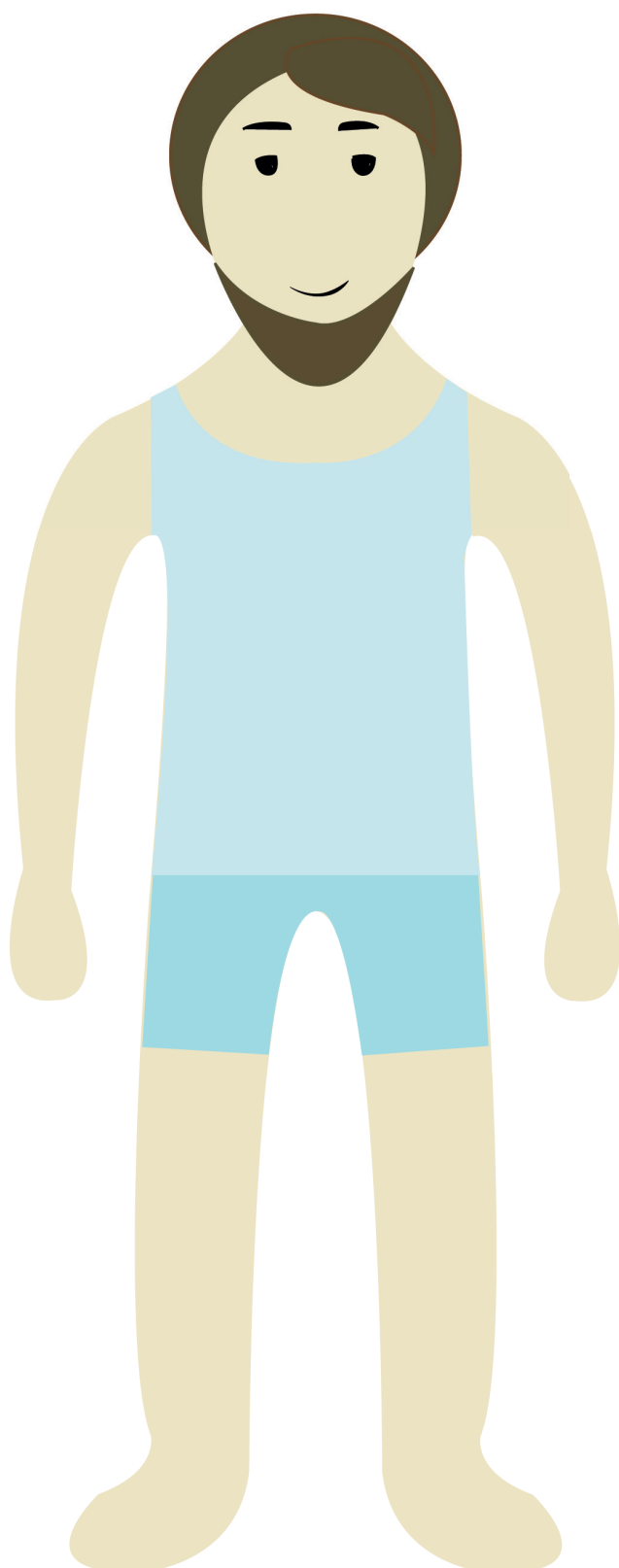
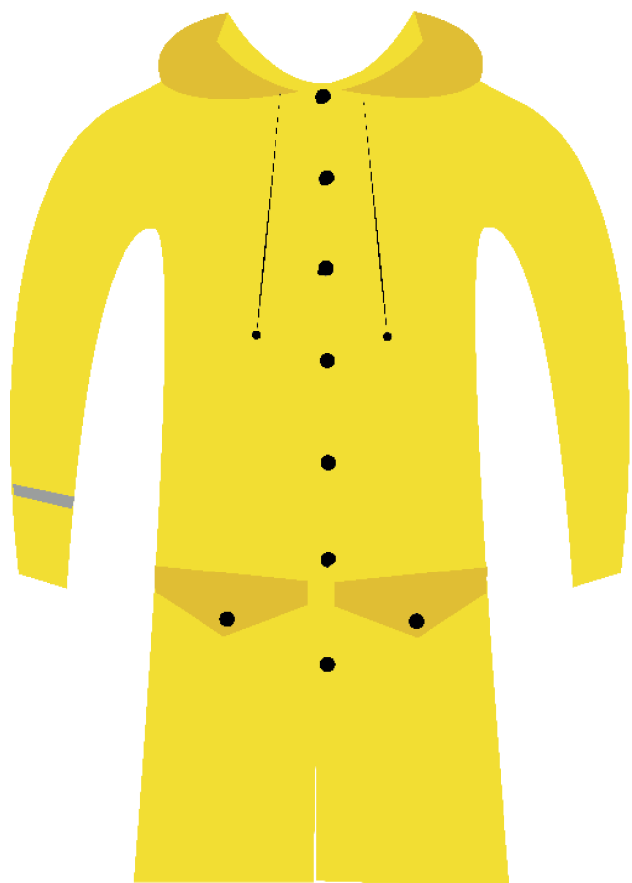

Hvordan skal Pernille klæde sig på? Snak om forskellige årstider, temperaturer og nedbør. *(Print i A3 størrelse)*
Børnene kan trække streger mellem tøjet og dukken. I kan også klippe tingene ud i ”brikker”, og måske endda bruge det som vendespil til sidst.

Hvordan skal Anders klæde sig på? Snak om forskellige årstider, temperaturer og nedbør. *(Print i A3 størrelse)*

Børnene kan trække streger mellem tøjet og dukken. I kan også klippe tingene ud i "brikker", og måske endda bruge det som vendespil til sidst.

”Varme om Vinteren”

Her finder du links til relevante opgaver til forberedelse og efterbehandling på skoven-i-skolen.dk.

Hold varmen i vinterskoven:

<http://www.skoven-i-skolen.dk/natur-og-teknik/hold-varmen-i-vinterskoven>

Ræven:

<http://www.skoven-i-skolen.dk/content/r%C3%A6v-vulpes-vulpes>

Find dyrespor:

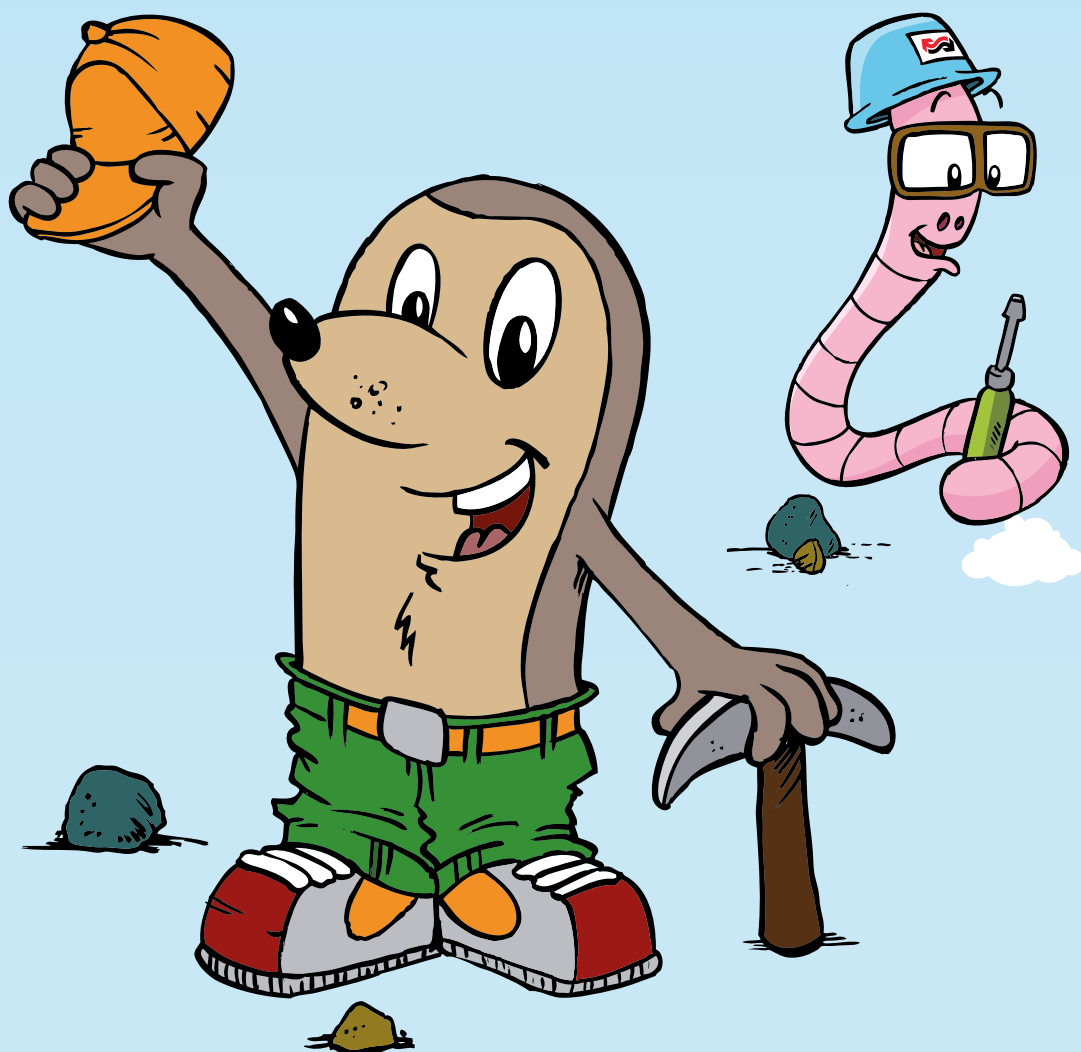
<http://www.skoven-i-skolen.dk/content/find-dyrespor>

Er der ræv i rævegraven:

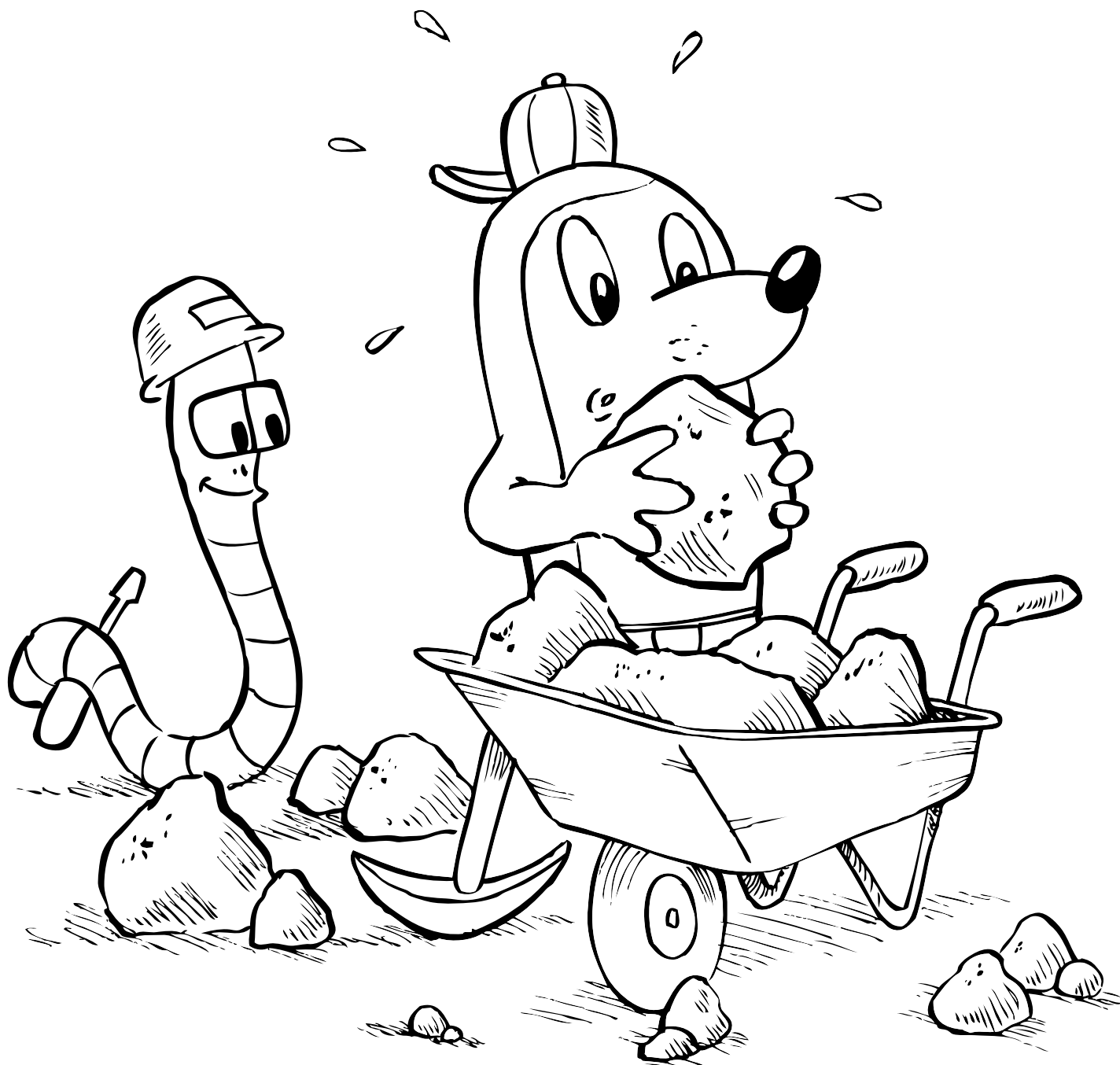
<http://www.skoven-i-skolen.dk/content/er-der-r%C3%A6v-i-r%C3%A6vegraven>

Ræven (min første bog) - Peter Bejder

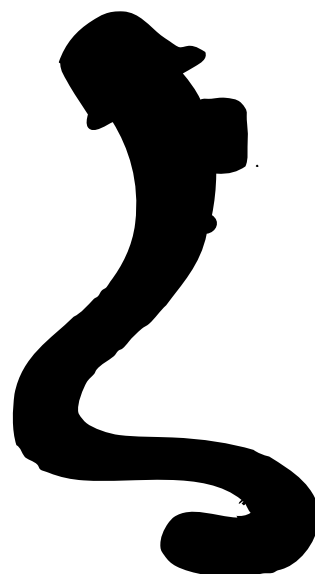
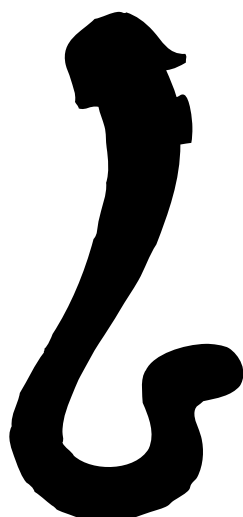
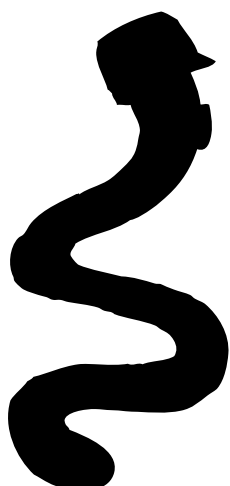
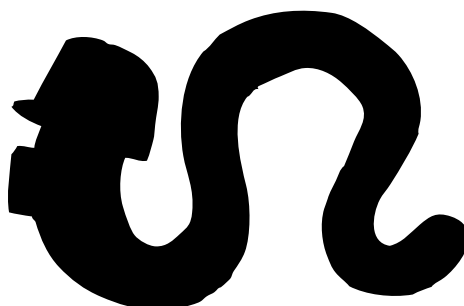
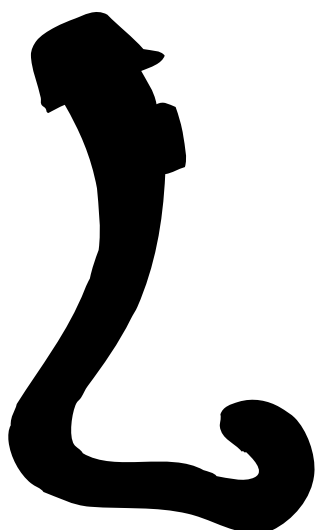
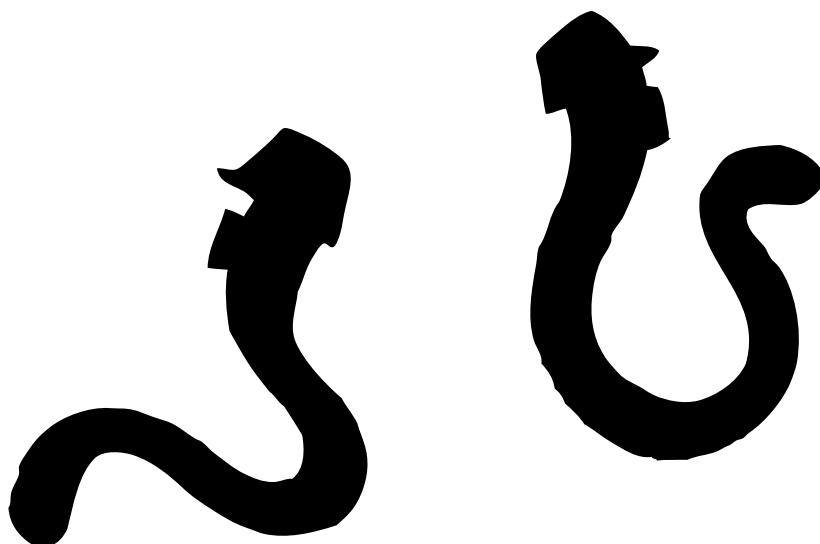
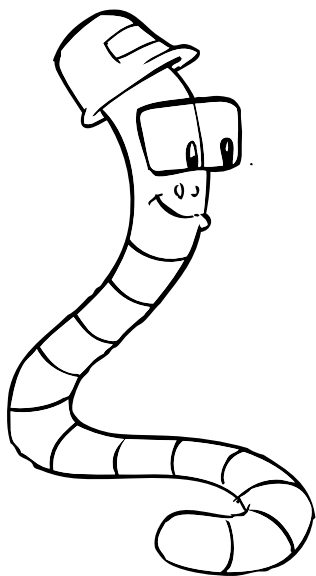
Tegne- og opgavehæfte for børn

Kan du tælle hvor mange sten der findes på tegningen? Når du har talt stenene, kan du farvelægge tegningen.

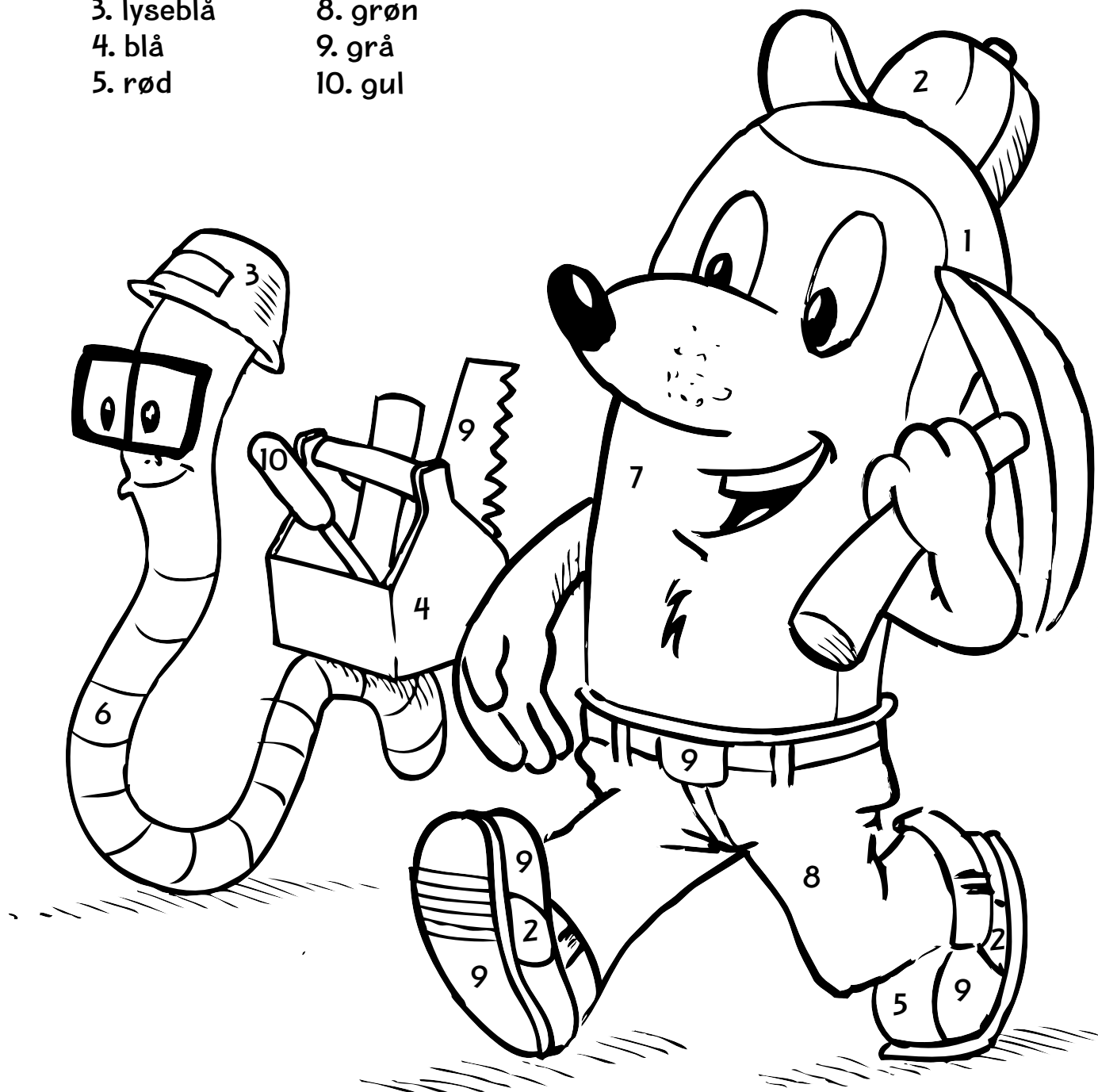
Kan du finde Regnar Regnorms skygge?
Bagefter kan du male Regnar – han elsker lyserød!

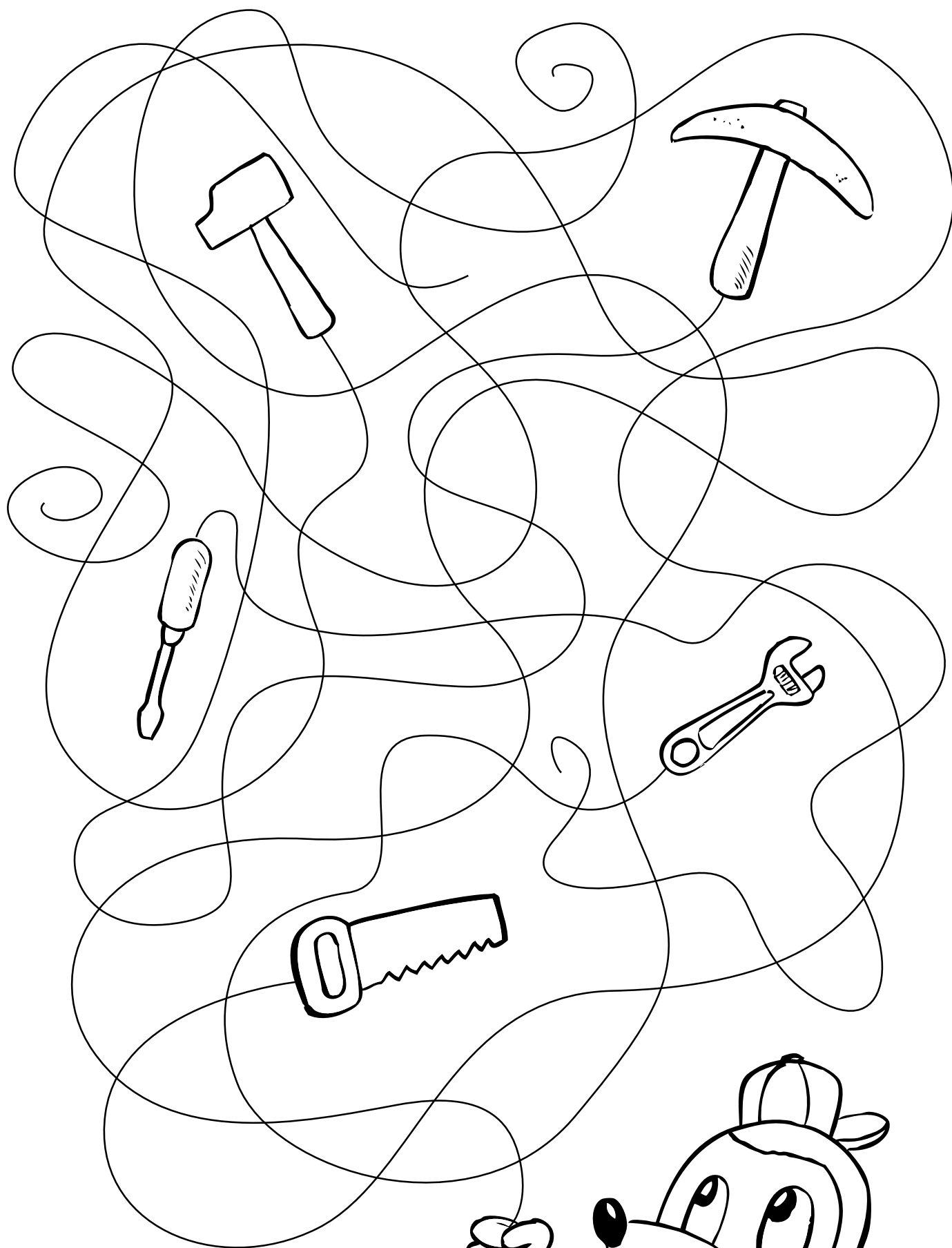
Her skal du male efter tallene herunder:

1. brun	6. lyserød
2. orange	7. lysebrun
3. lyseblå	8. grøn
4. blå	9. grå
5. rød	10. gul

Her skal du tegne oven i strengen med en sort farve. Bagefter kan du male Mulle og Regnar i de farver du kan li'...

Kan du finde det værktøj, som
Mulle holder i hånden?

